

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.012.03.2019

st. bryg. dr inż. Jan Koldej
Komendant
Szkoły Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej
w Poznaniu
ul. Czechosłowacka 27
61-459 Poznań

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/039 - Szkolenie i doskonalenie zawodowe funkcjonariuszy służb podległych MSWiA

I. Dane identyfikacyjne

<i>Jednostka kontrolowana</i>	Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu, ul. Czechosłowacka 27, 61-459 Poznań (dalej: „SA PSP w Poznaniu” lub „Szkoła”).
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	st. bryg. dr inż. Jan Kołdej, Komendant Szkoły od dnia 1 stycznia 2018 r.
<i>Zakres przedmiotowy kontroli</i>	Działania Komendanta Szkoły w zakresie organizacji i funkcjonowania szkolenia i doskonalenia zawodowego podległych mu funkcjonariuszy, w tym wydanie stosownych aktów prawnych, podejmowane działania organizacyjne oraz finansowanie podległej mu jednostki, a także działania w zakresie ewaluacji szkolenia i doskonalenia zawodowego, nadzoru i kontroli.
<i>Okres objęty kontrolą</i>	Od 1 stycznia 2018 r. do 7 października 2019 r. (kontrolą były objęte również dokumenty wytworzone wcześniej, niezbędne do realizacji celu kontroli).
<i>Podstawa prawna podjęcia kontroli</i>	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o <i>Najwyższej Izbie Kontroli</i> ¹ (dalej: „ustawa o NIK”).
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
<i>Kontrolerzy</i>	1) Maria Ossowska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/154/2019 z dnia 20 sierpnia 2019 r. 2) Mariusz Orawczak, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/153/2019 z dnia 13 sierpnia 2019 r. 3) Ziemowit Florkowski, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LWR/162/2019 z dnia 9 września 2019 r.

(akta kontroli str. 1-8)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Organizacja Szkoły zapewniała prawidłową realizację zadań szkoleniowych, określonych zarówno w Statucie Szkoły, jak i w jej Regulaminie organizacyjnym. Komendant Szkoły wydał przy tym niezbędne akty prawne regulujące organizację szkolenia i doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy. Komendant Szkoły podejmował także, w miarę istniejących możliwości czasowych i służbowych funkcjonariuszy, działania zmierzające do poprawy stopnia przygotowania fachowego kadry naukowo-dydaktycznej i instruktorskiej Szkoły. Zapewniono również organizację szkoleń i egzaminów w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy medycznej.

NIK ocenia pozytywnie kwalifikacje kadry dydaktycznej i instruktorskiej Szkoły, a także realizację programów szkolenia i doskonalenia zawodowego oraz posiadaną infrastrukturę szkoleniową. Organizacja procesu szkolenia pozwalała na objęcie doskonaleniem wszystkich funkcjonariuszy pełniących służbę w SA PSP w Poznaniu, a zakres realizowanych szkoleń pozwalał na wymagane przygotowanie ich do realizacji powierzonych zadań. Zgodnie z obowiązującymi przepisami funkcjonariusze Szkoły brali udział w testach sprawności fizycznej, kończąc je

¹ Dz.U. z 2019 r., poz. 489 ze zm.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej. W niniejszej kontroli zastosowano ocenę ogólną w formie opisowej.

w większości z wynikiem co najmniej dostatecznym. W SA PSP w Poznaniu organizowano szkolenia z zakresu ratownictwa medycznego, a także egzaminy potwierdzające posiadane umiejętności w tym zakresie (recertyfikacja). Jednocześnie prowadzono działania szkoleniowe we współpracy z podmiotami krajowymi i międzynarodowymi, które przyczyniały się do podnoszenia kwalifikacji uczestniczących w nich funkcjonariuszy.

Nadzór Komendanta Szkoły nad funkcjonowaniem szkolenia i doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy był prawidłowy i wyrażał się m.in. we wspomaganiu kadry dydaktycznej i instruktorskiej Szkoły oraz ośrodków szkolenia komend wojewódzkich PSP w ramach obserwacji i hospitacji organizowanych zajęć.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe³ kontrolowanej działalności

1. System szkolenia i doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy

Opis stanu faktycznego

1.1. Statut Szkoły, nadany uchwałą nr 42/2017 z dnia 30 listopada 2017 r. Rady Pedagogicznej SA PSP w Poznaniu, stanowił, że podstawowym celem działalności Szkoły jest prowadzenie: kształcenia w zawodzie technik pożarnictwa, kształcenia ustawicznego w formie kwalifikacyjnego kursu zawodowego w zawodzie technik pożarnictwa, kształcenia w zawodzie strażak, oraz szkoleń specjalistycznych i doskonalenia zawodowego.

Szkoła zalicza się do szkół ponadpodstawowych, w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe*⁴ (dalej: „*Prawo oświatowe*”), będąc publiczną szkołą policealną o dwuletnim okresie nauczania, w której nauka odbywa się w dwóch formach: dla młodzieży w trybie dziennym (kształcenie w zawodzie technik pożarnictwa osób spełniających wymagania do przyjęcia do służby kandydackiej w Państwowej Straży Pożarnej (dalej: „PSP”) oraz dla dorosłych w trybie zaocznym (kształcenie osób skierowanych na kwalifikacyjne kursy zawodowe w szkołach PSP kształcących w zawodzie technik pożarnictwa). Szkoła jest objęta nadzorem pedagogicznym nad procesem dydaktycznym w ramach publicznej szkoły policealnej kształcącej w zawodzie technik pożarnictwa na zasadach określonych w *Prawie oświatowym*.

W ramach działań statutowych Szkoła może realizować szkolenia oraz doskonalenie zawodowe w zakresie ochrony przeciwpożarowej i bezpieczeństwa wewnętrznego.

(akta kontroli str. 9-53)

Regulamin organizacyjny SA PSP w Poznaniu, wprowadzony zarządzeniami⁵ Komendanta Szkoły, określał wewnętrzną strukturę organizacyjną, tryb i zasady kierowania, zakresy zadań komórek organizacyjnych Szkoły, oraz rodzaj i liczbę stanowisk w tych komórkach.

(akta kontroli str. 54-139)

Komendant Szkoły wydał wewnętrzne uregulowania w zakresie szkolenia i doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy Szkoły. Doskonalenie zawodowe kadry Szkoły realizowane było w oparciu o *Zasady organizacji doskonalenia zawodowego w PSP*, zatwierdzone przez Komendanta Głównego PSP w dniu 1 grudnia 2016 r.

³ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁴ Dz.U. z 2019 r. poz. 1148, ze zm.

⁵ Zarządzenie nr 8/2017 z dnia 17 lutego 2017 r. oraz zarządzenie nr 124/2018 z dnia 5 października 2018 r.

Zgodnie z nimi na rok 2018 i rok 2019 zostały opracowane *Ramowe roczne plany doskonalenia zawodowego Szkoły*. Funkcjonariusze Wydziału Działań Ratowniczo-Gaśniczych Szkoły realizowali doskonalenie zawodowe według odrębnego planu doskonalenia zawodowego, opracowanego również w oparciu o ww. *Zasady organizacji doskonalenia zawodowego w PSP*.

(akta kontroli str. 237, 287-312, 874-996)

1.2. W Szkole nie poddawano analizie funkcjonujących w PSP systemów szkolenia i doskonalenia zawodowego, ustalających rolę i zadania Szkoły w zakresie szkolenia funkcjonariuszy. Nie sporządzano również opracowań koncepcyjnych, bądź modeli funkcjonowania Szkoły. Zastępca Komendanta Szkoły wskazał, że jako jednostka organizacyjna PSP Szkoła stanowi część systemu kształcenia pożarniczego, za który odpowiada Komendant Główny PSP i realizuje, określane przez niego, cele, kierunki działania i zadania.

(akta kontroli str. 236-237)

1.3. W okresie objętym kontrolą w Szkole nie prowadzono wyliczeń kosztów szkolenia i doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy⁶. Zastępca Komendanta Szkoły wskazał, że kształcenie w zawodzie technik pożarnictwa dla funkcjonariuszy PSP na kwalifikacyjnych kursach zawodowych organizowane jest w formie zjazdów, których uczestnikom Szkoła nie zapewnia zakwaterowania i wyżywienia – koszty zakwaterowania i wyżywienia pokrywane są przez komendantów jednostek PSP kierujących podległych funkcjonariuszy na kwalifikacyjny kurs zawodowy. Natomiast kształcenie w zawodzie strażak dla kadetów w służbie kandydackiej oraz szkolenie podstawowe w zawodzie strażak dla funkcjonariuszy PSP realizowane są w formie stacjonarnej (skoszarowanej) nieodpłatnie, a ich koszty pokrywane są przez Szkołę. Pozostałe formy szkolenia i doskonalenia zawodowego realizowane były odpłatnie na podstawie stawek delegacyjnych.

(akta kontroli str. 155)

W okresie objętym kontrolą koszty kształcenia, szkolenia i doskonalenia funkcjonariuszy Szkoły przedstawiały się jak poniżej⁷:

- w I połowie 2018 r. wyniosły 29 106,67 zł (przy średnim zatrudnieniu funkcjonariuszy wynoszącym 103,29 osób), co oznacza, że wydatek na jednego funkcjonariusza wyniósł 281,80 zł; po uwzględnieniu dodatkowych, sfinansowanych z dochodów Szkoły⁸, wydatków na szkolenie w wysokości 22 200,00 zł – koszt szkolenia jednego funkcjonariusza, biorąc pod uwagę sumę ww. wydatków, wyniósł 496,72 zł;
- w całym 2018 r. wyniosły 59 162,20 zł (przy średnim zatrudnieniu funkcjonariuszy wynoszącym 103,25 osób), co oznacza, że wydatek na jednego funkcjonariusza wyniósł 573,00 zł; po uwzględnieniu wydatków na szkolenie (sfinansowanych z dochodów Szkoły) w kwocie 42 923,75 zł – koszt szkolenia jednego funkcjonariusza, biorąc pod uwagę sumę ww. wydatków, wyniósł 988,73 zł;
- w I połowie 2019 r. wyniosły 28 310,70 zł (przy średnim zatrudnieniu funkcjonariuszy wynoszącym 99,38 osób), co oznacza, że wydatek na jednego

⁶ W latach 2014-2016 Szkoła wyliczała koszty realizowanych szkoleń (kształcenia w zawodzie technik pożarnictwa i szkoleń uzupełniających) na potrzeby Komendy Głównej PSP według opracowania przygotowanego w 2014 r. przez Komendę Główną PSP pn. „Kryteria określenia kosztów kształcenia, szkolenia i doskonalenia zawodowego w PSP”, które stanowiło materiał pomocniczy w przypadku potrzeby wyliczania tych kosztów.

⁷ Koszty zawierają wszystkie wydatki Szkoły, tj. wydatki rzeczowe i majątkowe, uposażenia i wynagrodzenia, w tym bezosobowe.

⁸ Zgromadzonych na wydzielonym rachunku, utworzonym na podstawie art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, ze zm.).

funkcjonariusza wyniósł 284,87 zł; po uwzględnieniu wydatków na szkolenie (sfinansowanych z dochodów Szkoły) w kwocie 32 236,50 zł – koszt szkolenia jednego funkcjonariusza, biorąc pod uwagę sumę ww. wydatków, wyniósł 609,25 zł.

(akta kontroli str. 157-158)

1.4. W Szkole nie opracowano zasad ewaluacji realizowanych systemów szkolenia i doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy. Zastępca Komendanta Szkoły wskazał, że opracowywanie i zatwierdzanie programów szkolenia i doskonalenia zawodowego oraz sprawowanie nadzoru dydaktycznego nad ich realizacją jest zadaniem Komendanta Głównego PSP, jednakże mając na uwadze właściwy poziom kształcenia w zawodzie technik pożarnictwa analiza osiągniętych wyników przez kadetów i słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych prowadzona była na bieżąco. W celu sprawdzenia poziomu i jakości realizacji programu nauczania słuchacze kształcący się w zawodzie technik pożarnictwa poddawani byli pod koniec procesu nauczania egzaminowi próbnemu sprawdzającemu stopień ich przygotowania do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe. Z wyników osiągniętych na egzaminie próbnym sporządzana była szczegółowa analiza, która przedstawiana była wykładowcom prowadzącym zajęcia dydaktyczne. Wnioski wynikające z tej analizy uwzględniane były w dalszym procesie dydaktycznym, a obszary w których słuchacze uzyskali najsłabsze wyniki powtarzane były podczas zajęć repetytoryjnych. Ponadto badanie poziomu jakości realizacji programów nauczania odbywało się na bieżąco poprzez oceny wystawiane słuchaczom przez nauczycieli z przedmiotów objętych programem nauczania. Oceny te były analizowane przez nauczycieli prowadzących poszczególne przedmioty. Na posiedzeniu Rady Pedagogicznej Szkoły, dotyczącej podsumowania nauki na danym semestrze, szczegółowej analizie poddawane były także oceny klasyfikacyjne. Po każdym zrealizowanych w Szkole warsztatach i szkoleniach specjalistycznych przeprowadzane było badanie ankietowe wśród uczestników tych przedsięwzięć. Uwagi, wnioski i spostrzeżenia wynikające z tych ankiet wykorzystywane były przy organizacji kolejnych edycji szkoleń i warsztatów.

(akta kontroli str. 236)

1.5. W Szkole nie opracowywano zasad ewaluacji szkolenia w zakresie sprawności fizycznej funkcjonariuszy. Zastępca Komendanta Szkoły wskazał, że testy sprawności fizycznej funkcjonariuszy Szkoły realizowane były w oparciu o rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 października 2005 r. w sprawie *m.in. okresowej oceny sprawności fizycznej strażaka PSP*⁹. Natomiast po zakończonych testach sprawności fizycznej dokonuje się analizy wyników osiągniętych przez funkcjonariuszy – każdy funkcjonariusz ma indywidualną kartę oceny sprawności fizycznej, co umożliwia porównanie wyników osiągniętych w poszczególnych okresach i weryfikację postępów bądź regresji osiągniętych wyników.

(akta kontroli str. 238-239)

1.6. Komendant Główny PSP, na podstawie § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministra Obrony Narodowej z dnia 12 grudnia 2008 r. w sprawie *szkoleń w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy*¹⁰, wyznaczył¹¹ z dniem 16 stycznia 2018 r. Koordynatora Ratownictwa Medycznego Szkoły Państwowej Straży Pożarnej w SA PSP w Poznaniu (dalej: „Koordynator Ratownictwa Medycznego”).

⁹ Dz.U. z 2018 r., poz. 673.

¹⁰ Dz.U. Nr 229 poz. 1537, ze zm.

¹¹ Pismo z dnia 16 stycznia 2018 r. (znak: CKR-VI-0754/2-2/18).

Na początku każdego roku Koordynator Ratownictwa Medycznego opracowywał roczny plan szkoleń i egzaminów w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy (KPP) dla funkcjonariuszy Szkoły, kadetów w ramach kształcenia w zawodzie technik pożarnictwa i uczestników szkolenia podstawowego w zawodzie strażak nieposiadających przedmiotowych kwalifikacji, oraz plan egzaminów recertyfikacyjnych w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy (KPPE) – informacje te wraz z rocznym sprawozdaniem z realizacji takiego planu za poprzedni rok przekazywane były do Krajowego Centrum Koordynacji Ratownictwa i Ochrony Ludności w Komendzie Głównej PSP.

Na dzień 30 czerwca 2019 r. w Szkole służbę pełniło ośmiu funkcjonariuszy posiadających uprawnienia ratownika medycznego¹².

(akta kontroli str. 240, 246, 253-258)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie funkcjonujący w Szkole system szkolenia i doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy PSP. Pozwalał on na prawidłowe przygotowanie funkcjonariuszy PSP do wykonywania zadań służbowych. Komendant Szkoły wydał przy tym niezbędne akty prawne regulujące organizację szkolenia i doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy.

2. Kadra dydaktyczna i instruktorska, programy szkolenia i infrastruktura

Opis stanu
faktycznego

2.1. Zgodnie z *Programem rozwoju szkół i ośrodków szkolenia PSP na lata 2015-2020*¹³, Szkoła została wyznaczona do realizacji szkoleń specjalistycznych w dziedzinie ratownictwa technicznego. Specjalizacja ta została również przydzielona Ośrodkowi Szkolenia Komendy Wojewódzkiej PSP w Lublinie, nad którym – w przedmiotowym zakresie – Szkoła prowadziła nadzór¹⁴ i z którą realizowała współpracę szkoleniowo-doskonalącą.

(akta kontroli str. 147, 1022-1035)

Na dzień 30 czerwca 2019 r. stan zatrudnienia w Szkole wynosił 148 osób, z czego 99 osób było funkcjonariuszami PSP. Kadra naukowo-dydaktyczna i dydaktyczna Szkoły składała się z 64 osób¹⁵, z których jedna osoba posiadała wykształcenie wyższe z tytułem naukowym doktora, 42 – wykształcenie wyższe II stopnia, 6 – wykształcenie wyższe I stopnia, a 15 osób – wykształcenie średnie ogólne.

(akta kontroli str. 159-162)

Wymagania kwalifikacyjne dla kadry dydaktycznej Szkoły określone zostały w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 maja 2016 r. w sprawie stanowisk służbowych w jednostkach organizacyjnych PSP¹⁶, a zgodnie z *Zasadami organizacji nadzoru dydaktycznego* kadra dydaktyczna Szkoły podlegała kontroli w zakresie jej przygotowania do prowadzenia zajęć w ramach wewnętrznego nadzoru dydaktycznego prowadzanego przez Komendanta Szkoły, Zastępcę Komendanta Szkoły nadzorującego pion dydaktyczny, Naczelnika

¹² Pełnili oni służbę w: Wydziale Kształcenia (5 osób), Wydziale Poligonu Szkolnego (1 osoba) oraz w Wydziale Działań Ratowniczo-Gaśniczych (2 osoby).

¹³ https://www.straz.gov.pl/panstwowa_straz_pozarna/Dokumenty_normujace_ksztalcenie_w_PSP.

¹⁴ W oparciu o *Zasady organizacji nadzoru dydaktycznego nad realizacją programów kształcenia, szkolenia i doskonalenia zawodowego*, zatwierdzonych w 2017 r. przez Komendanta Głównego PSP (dalej: „Zasady organizacji nadzoru dydaktycznego”).

¹⁵ Wszyscy byli funkcjonariuszami PSP, z czego 16 osób ukończyło studia pedagogiczne, a pozostałe 48 osób posiadało przygotowanie do pracy dydaktycznej zdobyte na szkoleniach w ramach doskonalenia zawodowego.

¹⁶ Dz.U. poz. 724.

Wydziału Kształcenia oraz funkcjonariusza odpowiedzialnego za realizację działalności wspomagającej i diagnostyczno-oceniającej, w formie obserwacji (hospitacji) zajęć przez tę kadrę prowadzonych.

(akta kontroli str. 147-148)

2.2. Funkcjonariusze i pracownicy cywilni Szkoły, w zależności od zajmowanego stanowiska i potrzeb, realizowali doskonalenie zawodowe zgodnie z *Zasadami organizacji doskonalenia zawodowego w PSP*. Potrzeby w zakresie podnoszenia kwalifikacji określone były w opiniach służbowych pracowników.

W okresie objętym kontrolą kadra dydaktyczna i instruktorska Szkoły podnosiła swoje kwalifikacje poprzez udział w różnych formach kształcenia i doskonalenia zawodowego. Kadra szkoły kierowana była na studia, w tym podyplomowe, kwalifikacyjne kursy zawodowe, szkolenia podstawowe w zawodzie strażak, a także na inne szkolenia, warsztaty i konferencje. Kadra dydaktyczno-instruktorska Szkoły nie była natomiast kierowana na praktyki w innych jednostkach PSP. Zastępca Komendanta Szkoły wskazał, że wiedza i materiały pozyskane przez uczestników ze Szkoły podczas konferencji, sympozjów czy też warsztatów przekazywane były innym wykładowcom i instruktorom w ramach zespołów przedmiotowych oraz podczas szkoleniowych posiedzeń Rady Pedagogicznej Szkoły.

(akta kontroli str. 148-151, 655-718)

W okresie objętym kontrolą Szkoła włączała do prowadzenia zajęć praktyków oraz doświadczonych funkcjonariuszy z innych jednostek organizacyjnych PSP ze specjalistycznym doświadczeniem zawodowym, a to w celu zapewnienia właściwego poziomu kształcenia w zawodzie technik pożarnictwa oraz na szkoleniach podstawowych w zawodzie strażak. W ramach tych działań realizowane były zajęcia z taktyki zwalczania pożarów przez oficerów z terenu województwa wielkopolskiego¹⁷.

Ze względu na posiadaną specjalizację w dziedzinie ratownictwa technicznego, podczas realizowanych w Szkole warsztatów i szkoleń angażowane były osoby posiadające specjalistyczną wiedzę i doświadczenie z tego zakresu. Byli to w szczególności: funkcjonariusze z komend miejskich i powiatowych PSP oraz z Komendy Wojewódzkiej PSP w Poznaniu, doświadczeni oficerowie w stanie spoczynku, funkcjonariusze Specjalistycznej Grupy Ratownictwa Technicznego Poznań, pracownicy MPK Poznań, członkowie zespołu technicznego pociągu ratowniczego PKP, przedstawiciele firm zewnętrznych¹⁸, specjaliści z różnych urzędów i instytucji¹⁹, piloci Lotniczego Pogotowia Ratunkowego.

(akta kontroli str. 151-152)

2.3. Szkoła prowadziła kształcenie, szkolenie i doskonalenie zawodowe według obowiązujących programów nauczania.

Kształcenie w zawodzie technik pożarnictwa (dzienne) realizowane było w badanym okresie w oparciu o „Program nauczania w zawodzie technik pożarnictwa 311919”, przyjęty uchwałą nr 32/2017 Rady Pedagogicznej Szkoły z dnia 31 sierpnia 2017 r., natomiast kształcenie w zawodzie technik pożarnictwa (zaoczne) realizowane było na podstawie „Programu nauczania kwalifikacyjnego kursu zawodowego w zawodzie technik pożarnictwa dla kwalifikacji Z.22 – Wykonywanie działań ratowniczych o strukturze przedmiotowej” oraz „Programu nauczania

¹⁷ Z Komendy Miejskiej PSP w Poznaniu, Komendy Powiatowej PSP Kościan, Komendy Wojewódzkiej PSP w Poznaniu.

¹⁸ Np. Solris, Holmatro, Fundacja Green Fuel, Cryogas M&T Poland SA.

¹⁹ Np. Urzędu Dozoru Technicznego, Przemysłowego Instytutu Motoryzacji, Przemysłowego Instytutu Motoryzacji - Laboratorium analitycznego.

kwalifikacyjnego kursu zawodowego w zawodzie technik pożarnictwa dla kwalifikacji Z.23 – Zarządzanie działaniami ratowniczymi o strukturze przedmiotowej”, przyjętych uchwałą nr 39/2014 Rady Pedagogicznej Szkoły z dnia 29 sierpnia 2014 r., a następnie zmienionych i zaktualizowanych²⁰ uchwałą nr 62/2018 Rady Pedagogicznej Szkoły z dnia 3 września 2018 r.

Szkoła realizowała także „Program szkolenia podstawowego w zawodzie strażak”, zatwierdzony przez Komendanta Głównego PSP dnia 31 października 2016 r.

Szkoła miała także obowiązek realizować pięć programów szkolenia specjalistycznego i doskonalenia zawodowego, tj.:

- 1) „Program kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy dla strażaków PSP”, zatwierdzony przez Komendanta Głównego PSP dnia 7 kwietnia 2010 r.;
- 2) „Program szkolenia w zakresie hakowego – sygnalisty dla strażaków PSP”, zatwierdzony przez Zastępcę Komendanta Głównego PSP dnia 1 października 2013 r.;
- 3) „Program szkolenia doskonalącego dla strażaków ksrg z zakresu współdziałania z SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe”²¹, zatwierdzony przez Komendanta Głównego PSP dnia 14 marca 2012 r.;
- 4) „Program szkolenia doskonalącego dla kadry kierowniczej i dowódczej PSP z zakresu doskonalenia umiejętności interpersonalnych. Budowanie zespołu”, zatwierdzony przez Zastępcę Komendanta Głównego PSP dnia 13 kwietnia 2016 r.;
- 5) „Program szkolenia doskonalącego z zakresu kierowania działaniami ratowniczymi na poziomie taktycznym”, zatwierdzony przez Komendanta Głównego PSP dnia 14 marca 2012 r.

Wszystkie ww. programy były w okresie objętym kontrolą realizowane, za wyjątkiem szkolenia w zakresie hakowego - sygnalisty, które po raz ostatni prowadzone było w grudniu 2017 r. Nie wystąpiły sytuacje braku realizacji ww. szkoleń przy istniejącym zapotrzebowaniu na ich przeprowadzenie.

SA PSP w Poznaniu nie weryfikowała programów zatwierdzonych przez Komendanta Głównego PSP pod kątem zasadności ich obowiązywania.

(akta kontroli str. 163-165, 640-642)

2.4. Realizowane przez Szkołę programy szkolenia i doskonalenia zawodowego miały oparcie w odpowiednio wyszkolonej kadrze naukowo-dydaktycznej, odpowiedniej infrastrukturze szkoleniowej oraz wymagany wyposażeniu dydaktycznym.

Przy realizacji szkolenia w zakresie hakowego - sygnalisty wymagany dźwig specjalistyczny zapewniała Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza - 7 z Poznania w ramach współpracy Szkoły z Komendą Miejską PSP w Poznaniu.

Podczas szkolenia w zakresie współdziałania z SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe zajęcia praktyczne realizowane były z użyciem śmigłowca i odbywały się w bazie Lotniczego Pogotowia Ratunkowego w Poznaniu.

(akta kontroli str. 640-642)

2.5. Bazę dydaktyczną Szkoły stanowiło 18 sal wykładowych o łącznej liczbie 828 miejsc, w tym jedna sala audio na 154 miejsc o powierzchni 139,6 m², dwie sale komputerowe jedno laboratorium fizyczno-chemiczne z zapleczem, oraz jedna sala z zapleczem przeznaczona na pracownię ratownictwa medycznego, w której

²⁰ Programy zaktualizowane w związku ze zmianą Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania.

²¹ „KSRG” - Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy. „SP ZOZ” - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej.

znajdowały się stanowiska do szkolenia z zakresu udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy medycznej²². Każda z dysponowanych przez Szkołę sal dydaktycznych była wykorzystywana do prowadzenia zajęć.

Wykładowcy i słuchacze mieli w Szkole do dyspozycji niezbędne urządzenia techniczne i audiowizualne, w szczególności: kamery video (5 szt.), magnetowidy (6 szt.), komputery (56 zestawów), rzutniki do foliogramów (2 szt.), projektory wizyjne (13 szt.), urządzenia nagłaśniające (3 szt.), telewizory (9 szt.), tablice interaktywne (3 szt.).

Szkoła posiadała bibliotekę²³, w której zgromadzono fachową literaturę pożarniczą oraz czasopisma, w tym pełne archiwum wydań „Przeglądu Pożarniczego”. W bibliotece dostępna była czytelnia na 12 miejsc, w tym 1 miejsce komputerowe z dostępem do Internetu, w szczególności do biblioteki cyfrowej ACADEMICA²⁴.

Dla realizacji szkoleń podstawowych Szkoła dysponowała czterokondygnacyjnym (parter oraz I, III i III piętro), podpiwniczonym internatem²⁵, którego baza noclegowa obejmowała 248 miejsc w 64 pomieszczeniach mieszkalnych (trzy- i czteroosobowych) o łącznej powierzchni 1962,7 m² (7,9 m² na jedno miejsce). Przy internacie funkcjonowała kuchnia wraz ze stołówką na 200 osób, zapewniając wyżywienie dla kadetów i kursantów: 3 posiłki dziennie (śniadanie, obiad, kolacja).

Szkoła dysponowała poligonem szkoleniowym o łącznej powierzchni gruntu wynoszącej 11,2 ha, który na powierzchni 5,7 ha był oplotowany, zabezpieczony i wyposażony w obiekty budowlane, takie jak:

- hala poligonowa,
- komora ogniowa,
- Poligonowe Stanowisko Dowodzenia,
- stanowisko ratownictwa chemicznego,
- stanowisko ratownictwa wysokościowego i sportu pożarniczego,
- kontenerowy trenażer pożarów wewnętrznych,
- komora wysiłkowa - dymowa²⁶,
- modułowy symulator pożarów wewnętrznych²⁷,

oraz stanowiska poligonowe:

- sektor ratownictwa drogowego,
- sektor ratownictwa szynowego,
- sektor ratownictwa budowlanego²⁸,

²² Podstawowym sprzętem stanowiącym wyposażenie sali są w szczególności: zestaw ratownictwa medycznego R1 - 16 kpl., defibrylator zautomatyzowany AED (szkoleniowy) - 5 szt., manekin szkoleniowy osoby dorosłej - 8 szt., manekin szkoleniowy dziecka - 5 szt., fantom do ćwiczeń przyrządowego udrażniania dróg oddechowych - 5 szt., sprzęt do udrażniania dróg oddechowych (rurki krtoniowe, maski krtoniowe) 20 szt.

²³ Biblioteka czynna: w poniedziałki i środy w godz. 9:00 - 17:00 oraz w piątki w godz. 10:00 - 14:00 (na podstawie informacji wywieszanej na drzwiach biblioteki).

²⁴ Administrowany przez Bibliotekę Narodową polski system cyfrowych wypożyczeń międzybibliotecznych.

²⁵ Piwnice i parter po kapitalnym remoncie w 2015 r. III piętro po kapitalnym remoncie w 2017 r. (I etap inwestycji) w oparciu o opracowaną dokumentację techniczną. Piętra I i II (ostatni remont wykonany w latach 2004-2005) oraz klatki schodowe przewidziane do kapitalnego remontu w następnych etapach inwestycji.

²⁶ W komorze na dwóch poziomach Ścieżka Treningowa o łącznej długości 64 m, wyposażona w przeszkody zgodnie z „Zasadami wyposażania i wykorzystania komór dymowych w PSP”: ścieżka 1 (na parterze) – strefa termiczna, z poziomem do pelzania (długości 11 m, o wysokości 0,87 m) i poziomem do chodzenia (długości 11 m, o wysokości 1,65 m); ścieżka 2 (na piętrze) – strefa zadymiona, z poziomem do pelzania (długości 21 m, o wysokości 0,87 m) i poziomem do chodzenia (długości 21 m, o wysokości 1,65 m).

²⁷ Trenażer do nauki i doskonalenia gaszenia pożarów wewnętrznych, zrealizowany w ramach projektu pn. „Zwiększenie skuteczności prowadzenia długotrwałych akcji ratowniczych”, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Trenażer został przekazany nieodpłatnie Szkole w 2018 r. przez Komendę Główną PSP.

²⁸ Jak wyjaśnił Naczelnik Wydziału Poligonu Szkolnego, na stanowisku nie odbywają się regularne zajęcia, poza sporadycznymi ćwiczeniami ze sprzętem mechanicznym do cięcia betonu - stan sektor ratownictwa budowlanego jest niezadowolający i przewidziany jest do kompleksowego remontu.

- sektor ratownictwa kolejowego²⁹,
- zbiornik wodny,
- stanowisko ćwiczeń ze sprzętem mechanicznym,
- stanowisko symulacji pożarów i dochodzeń przyczyn ich powstawania.

W obrębie poligonu realizowana była budowa³⁰ budynku socjalno-garażowego, który składał się będzie z:

- a) części dwukondygnacyjnej, zawierającej na parterze salę szkoleniową na ok. 10-15 osób o powierzchni 38,3 m² (przeznaczoną do przeprowadzania odpraw metodycznych przed zajęciami praktycznymi na poligonie), szatnie męskie i damskie z węzłem sanitarnym, portiernię, pomieszczenie dla pracowników poligonu wraz z kuchnią i pomieszczenie warsztatowe, a na piętrze salę wykładową dla ok. 30-35 osób (o powierzchni 82,3 m²) z zapleczem magazynowym (dwa pomieszczenia) i sanitariatami;
- b) jednokondygnacyjnej części garażowej (o powierzchni 229,2 m²) dla trzech lub sześciu pojazdów (przy parkowaniu krótszych pojazdów, jeden za drugim).

(akta kontroli str. 152-154, 166-168, 354-460, 549-551, 554)

Przeprowadzone w toku kontroli oględziny obiektów bazy szkoleniowej/dydaktycznej i kwaterunkowej zlokalizowanych na terenie Szkoły oraz obiektów bazy szkoleniowej zlokalizowanych na terenie poligonu, wykazały, że znajdowały się one w dobrym lub bardzo dobrym stanie technicznym i były użytkowane zgodnie z przeznaczeniem.

(akta kontroli str. 526-567)

2.6. Na początku roku szkolnego opracowywano plan pracy dydaktycznej Szkoły, którego podstawą było przeprowadzenie analizy jej potencjału dydaktycznego. Taki plan na rok szkolny 2018/2019 został opracowany i przedstawiony na posiedzeniu Rady Pedagogicznej Szkoły w dniu 3 września 2018 r., która podjęła Uchwałę Nr 61/2018 w sprawie przyjęcia Planu pracy dydaktycznej Szkoły na rok szkolny 2018/2019. W planie tym uwzględnione zostały zajęcia dydaktyczne dla kształcenia w zawodzie technik pożarnictwa (w systemie stacjonarnym), na kwalifikacyjnych kursach zawodowych, na szkoleniach podstawowych w zawodzie strażak oraz na szkoleniach inspektorów ochrony przeciwpożarowej. Plan ten uwzględniał kalendarz roku szkolnego, potencjał kadry dydaktycznej i instruktorskiej Szkoły, liczbę dostępnych miejsc kwaterunkowych. Limit miejsc na różne formy kształcenia w Szkole określony został przez Komendanta Głównego PSP po wcześniejszych konsultacjach z Komendantem Szkoły.

(akta kontroli str. 235-236, 242-245)

2.7. Wydatki ogółem Szkoły wyniosły:

- a) 22 401 677,78 zł w 2018 r. (98,5% planu), z czego 7 437 657,56 zł poniesiono w I połowie 2018 r.,
- b) 8 301 552,93 zł w I połowie 2019 r.

Na koniec każdego z powyższych okresów Szkoła nie posiadała zobowiązań wymagalnych.

W Szkole projekt budżetu przygotowywany był zgodnie z wewnątrz ustalonymi zasadami, tzn. jednostkowe projekty budżetu opracowywali naczelnicy wydziałów na podstawie:

²⁹ Nowy trenażer do prowadzenia akcji ratowniczych podczas katastrofy kolejowej, oddany do użytku 29 października 2018 r. Zakup trenażera zrealizowany został jako odrębne zadanie w ramach projektu pn.: „Usprawnienie systemu ratownictwa w transporcie kolejowym – etap I” w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020; Priorytetu V Rozwój transportu kolejowego w Polsce; Działania 5.2. Rozwój transportu kolejowego poza TEN-T.

³⁰ Przewidywany termin zakończenia budowy, wynikający z umowy o roboty budowlane z wykonawcą, to 15 listopada 2019 r.

- a) przewidywanego wykonania wydatków związanych z przydzielonymi im zadaniami,
- b) prognozowanych średniorocznych wskaźników, w szczególności zakładanego w budżecie państwa wzrostu cen towarów i usług,
- c) wieloletnich planów inwestycyjnych, zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku następnym była niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania jednostki.

Naczelnicy wydziałów Szkoły sporządzali także wykazy ilościowo-wartościowe proponowanych zakupów materiałów, usług, wyposażenia i sprzętu. Na tej podstawie oraz w oparciu o określone przez Komendanta Szkoły priorytety ważności, Wydział Finansowy Szkoły opracowywał wstępną propozycję projektu budżetu na kolejny rok. W terminie ustalonym przez Komendę Główną PSP główny księgowy Szkoły przygotowywał projekt planu dochodów i wydatków w oparciu o wstępny projekt budżetu, otrzymane wytyczne oraz limit³¹ wydatków przyznany przez Komendę Główną PSP. Opracowany projekt po zatwierdzeniu przez Komendanta Szkoły przekazany³² został do Komendy Głównej PSP wraz częścią opisową, wymaganymi załącznikami i szczegółowo opisanymi brakami środków finansowych na zadania Szkoły w związku z koniecznością dostosowania projektu planu do przyznanego limitu finansowego.

Ostatecznie po zmianach plan wydatków Szkoły na rok 2018 i na rok 2019 ustalony został na poziomie odpowiednio 22 747 092,00 zł³³ i 19 438 666,00 zł³⁴.

(akta kontroli str. 154-155, 169-232)

Stwierzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Szkoły w zakresie wyszkolenia jej kadry dydaktycznej i instruktorskiej, a także realizowanych programów szkolenia i doskonalenia zawodowego oraz posiadanej infrastruktury szkoleniowej, które umożliwiały odpowiednie przygotowanie funkcjonariuszy PSP do realizacji wyznaczonych zadań.

3. Realizacja szkolenia i doskonalenia zawodowego

Opis stanu
faktycznego

3.1. W okresie objętym kontrolą wystąpił jeden przypadek przyjęcia funkcjonariusza do Szkoły na szkolenie zawodowe podstawowe (w zawodzie strażak) po upływie ponad 90 dni od daty wcielenia go do służby. Dotyczyło to osoby przyjętej do służby w dniu 1 kwietnia 2018 r., która została skierowana na szkolenie w dniu 3 września 2018 r., tj. po upływie 154 dni (5 miesięcy). Zastępca Komendanta Szkoły wskazał, że sytuacja ta spowodowana była potrzebami służby oraz bieżącymi brakami kadrowymi w Wydziale Organizacyjno-Kadrowym.

(akta kontroli str. 643-651)

3.2. W okresie objętym kontrolą szkolenie doskonalące funkcjonariuszy pełniących służbę w Szkole odbywało się zgodnie z rocznymi planami szkoleń na rok 2018 i 2019. Ponadto Komendant Szkoły na bieżąco oraz zgodnie z potrzebami i możliwościami kierował funkcjonariuszy Szkoły na różne formy kształcenia

³¹ Pismem z dnia 17 lipca 2017 r. (znak: BF-I/0-312/4/18-20/17) określono łączny limit wydatków do opracowania projektu budżetu na 2018 r. na poziomie 13 850 000,00 zł, natomiast pismem z dnia 2 lipca 2018 r. (znak: BF-I/0-312/4/3-51/18) – na 2019 r. na poziomie 13 988 000,00 zł.

³² Pisma z dnia 18 lipca 2017 r. (znaki: od SF.0333.21.1.2017 do SF.0333.21.4.2017) oraz z dnia 3 lipca 2018 r. (znaki: od SF.0333.18.1.2018 do SF.0333.18.4.2018)

³³ Pismo Komendanta Głównego PSP z dnia 28 grudnia 2018 r. (znak: BF-I/0-312/4/9-289/18).

³⁴ Pismo Komendanta Głównego PSP z dnia 28 czerwca 2019 r. (znak: BF-I/0-312/4/12-66/19).

i szkolenia zawodowego. W okresie objętym kontrolą spośród funkcjonariuszy Szkoły:

- na kształcenie w zawodzie strażak skierowano:
 - a) jednego funkcjonariusza (w II połowie 2018 r.), a sześciu funkcjonariuszy ukończyło szkolenie w tym zakresie (pięciu w I połowie 2018 r. i jeden w I połowie 2019 r.);
 - b) 63 kadetów w I połowie 2018 r., 60 kadetów w II połowie 2018 r., 91 kadetów w I połowie 2019 r., które ukończyło odpowiednio 33, 30 i 61 kadetów;
- na kształcenie w zawodzie technik pożarnictwa skierowano:
 - a) w trybie niestacjonarnym czterech funkcjonariuszy (w II połowie 2018 r.), natomiast trzech funkcjonariuszy ukończyło takie szkolenie (w II połowie 2018 r.);
 - b) w trybie stacjonarnym 176 kadetów w I połowie 2018 r., 188 kadetów w II połowie 2018 r. oraz 188 kadetów w I połowie 2019 r., które to szkolenie ukończyło odpowiednio 83, 91 i 0 kadetów;
 - c) w trybie niestacjonarnym 330 kadetów w I połowie 2018 r., 371 kadetów w II połowie 2018 r. oraz 371 kadetów w I połowie 2019 r., które to szkolenie ukończyło odpowiednio 149, 171 i 0 kadetów;
- na studia stacjonarne II stopnia skierowano jednego funkcjonariusza (w I połowie 2018 r.), natomiast trzech funkcjonariuszy ukończyło takie studia (dwóch w I połowie 2018 r. i jeden w II połowie 2018 r.);
- przeszkolenie przygotowujące do zajmowania stanowisk oficerskich w PSP ukończył jeden funkcjonariusz (w II połowie 2018 r.);
- na szkolenie teoretyczne z zakresu współdziałania z SPZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe skierowano 97 kadetów w I połowie 2018 r. i 95 kadetów w I połowie 2019 r., którzy ukończyli to szkolenie;
- na szkolenie praktyczne z zakresu współdziałania z SPZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe skierowano 79 kadetów w I połowie 2018 r., oraz 95 kadetów w I połowie 2019 r., którzy ukończyli to szkolenie;
- na szkolenie doskonalące z zakresu wstępnego ustalania przyczyn pożaru skierowano w I połowie 2018 r. 15 kadetów i tylu ukończyło szkolenie;
- na szkolenie UKF skierowano w I połowie 2018 r. 50 funkcjonariuszy SA PSP w Poznaniu i tylu ukończyło szkolenie;
- na kurs z kwalifikowanej pierwszej pomocy dla kadetów SA PSP w Poznaniu i słuchaczy Szkolenia Podstawowego w zawodzie strażak – kurs szeregowych skierowano w I połowie 2018 r. 76 osób i tyle ukończyło szkolenie;
- na egzamin z kwalifikowanej pierwszej pomocy dla kadetów SA PSP w Poznaniu i słuchaczy Szkolenia Podstawowego w zawodzie strażak – kurs szeregowych skierowano w I połowie 2018 r. 47 osób i tyle go zdało;
- na szkolenie z zakresu współdziałania z SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe dla słuchaczy Szkolenia Podstawowego w zawodzie strażak – kurs szeregowych i kadry PSP skierowano 33 osoby w I połowie 2018 r., 30 osób w II połowie 2018 r., 61 osób w I połowie 2019 r., i w sumie tyle ukończyło szkolenie;
- na szkolenie doskonalące dla kadry kierowniczej i dowódczej SA PSP w Poznaniu z zakresu doskonalenia umiejętności interpersonalnych – budowanie zespołu, skierowano 23 osoby w I połowie 2019 r. i tyle je ukończyło.

Natomiast dla funkcjonariuszy z innych jednostek PSP w okresie objętym kontrolą zorganizowano i przeprowadzono poniższe szkolenia i kursy specjalistyczne:

- szkolenie specjalistyczne pn. „Bezpieczna eksploatacja urządzeń ciśnieniowych i transportu bliskiego”, na które skierowano w I połowie 2018 r. 26 funkcjonariuszy szkół i ośrodków szkolenia, i tylu ukończyło szkolenie;

- warsztaty metodyczno-tematyczne z zakresu ratownictwa na drogach (w zakresie podstawowym), organizowane dla funkcjonariuszy szkół i ośrodków szkolenia PSP, na które skierowano 20 osób w I połowie 2018 r., 22 osoby w II połowie 2018 r. i 33 osoby w I połowie 2019 r., i w sumie tyle osób je ukończyło;
- warsztaty metodyczno-tematyczne z zakresu ratownictwa na drogach – pojazdy wielkogabarytowe (w zakresie podstawowym), organizowane dla funkcjonariuszy szkół i ośrodków szkolenia PSP, na które skierowano 20 osób w I połowie 2018 r., 22 osoby w II połowie 2018 r. i 33 osoby w I połowie 2019 r., i w sumie tyle osób je ukończyło;
- szkolenie doskonalące z zakresu kierowania działaniami ratowniczymi (na poziomie taktycznym), organizowane dla funkcjonariuszy PSP z województw wielkopolskiego, pomorskiego, zachodniopomorskiego i lubuskiego, na które skierowano w I połowie 2019 r. 33 osoby i tyle je ukończyło;
- warsztaty tematyczne z gaszenia pożarów organizowane dla funkcjonariuszy ośrodków szkolenia i liderów komend powiatowych/miejskich, na które skierowano w I połowie 2019 r. 8 osób i tyle je ukończyło;
- warsztaty tematyczne dla kadry szkół i dowódców specjalistycznych grup ratownictwa technicznego PSP pn. „Urządzenia ciśnieniowe podlegające UDT. Awaryjne otwieranie unieruchomionych dźwigów osobowych”, na które skierowano w I połowie 2019 r. 44 osoby i tyle je ukończyło;
- warsztaty tematyczne dla kadry szkół i dowódców specjalistycznych grup ratownictwa technicznego PSP, dotyczące „Współpracy specjalistycznych grup ratownictwa technicznego (SGRT) i specjalistycznych grup ratownictwa chemiczno-ekologicznego (SGR Chem-Eko)”, na które skierowano w I połowie 2019 r. 32 osoby i tyle je ukończyło;
- warsztaty tematyczne dla kadry szkół i dowódców specjalistycznych grup ratownictwa technicznego PSP pn. „Wkolejanie”, na które skierowano w I połowie 2019 r. 38 osób i tyle je ukończyło.

W SA PSP w Poznaniu nie istniał system weryfikacji, sprawdzania poziomu wiedzy funkcjonariuszy PSP kierowanych do Szkoły na szkolenia. O poziomie i przygotowaniu kandydata do Szkoły przesądzała pisemna opinia jego właściwego przełożonego, uprawnionego do jego mianowania na stanowisko służbowe. Kandydat obowiązany był przy tym spełniać wymagania określone w programach kształcenia.

(akta kontroli str. 287-312, 443-650, 651-654)

3.3. Zgodnie z *Zasadami organizacji doskonalenia zawodowego w PSP*, odpowiedzialnym w SA PSP w Poznaniu za organizację i realizację doskonalenia zawodowego strażaków pełniących służbę w zmianowym rozkładzie czasu służby był jej Komendant. Zadania te realizował, zgodnie z miesięcznymi planami doskonalenia zawodowego, przy pomocy dowódcy szkolnej jednostki ratowniczo-gaśniczej oraz Naczelnika Wydziału Kształcenia Szkoły – w stosunku do podległych strażaków szkolnej jednostki ratowniczo-gaśniczej. Udział w szkoleniu podsumowującym cykl doskonalenia zawodowego, realizowany w jednostce ratowniczo-gaśniczej (dalej: „JRG”), jest obowiązkowy dla wszystkich strażaków pełniących służbę w zmianowym rozkładzie czasu służby i winien mieć miejsce nie rzadziej niż raz na 3 lata. W okresie objętym kontrolą żaden z funkcjonariuszy Szkoły nie brał jeszcze udziału w szkoleniu podsumowującym.

Zgodnie także z zakresem kompetencji określonym w *Zasadach organizacji doskonalenia zawodowego w PSP*, Szkoła organizowała szkolenia doskonalące i warsztaty w zakresie szeroko rozumianego ratownictwa technicznego.

W szkoleniach tych uczestniczyła kadra dydaktyczna szkół i ośrodków szkolenia PSP, dowódcy specjalistycznych grup ratowniczych oraz funkcjonariusze kierowani przez komendantów wojewódzkich i powiatowych/miejskich PSP.

(akta kontroli str. 655-718, 874-996)

Komendant Szkoły kierował do ośrodków szkolenia komend wojewódzkich PSP instruktorów doskonalenia zawodowego na przeszkolenia w zakresie systemu zmianowego. Według stanu na dzień 30 czerwca 2019 r. do Wydziału Działań Ratowniczo-Gaśniczych Szkoły przypisanych było³⁵:

- 2 instruktorów ratownictwa medycznego,
- 7 instruktorów ratownictwa wodno-łodowego,
- 4 instruktorów ratownictwa wysokościowego,
- 5 instruktorów ratownictwa chemiczno-ekologicznego,
- 6 instruktorów ratownictwa technicznego,
- 6 instruktorów działań poszukiwawczo-ratowniczych,
- 3 instruktorów pożarów wewnętrznych.

Powyższe liczby instruktorów odpowiadały potrzebom Szkoły.

W warunkach związanych z występującą w Szkole fluktuacją kadrową na bieżąco formułowano zapotrzebowania dotyczące szkoleń realizowanych w ośrodkach szkolenia komend wojewódzkich PSP oraz kierowano na nie nowych funkcjonariuszy.

Według Komendanta Szkoły szkolenia instruktorów doskonalenia zawodowego mają niższą rangę niż nauka i uzyskanie tytułu technika pożarnictwa czy też ukończenie studiów w Szkole Głównej Służb Pożarniczych. Szkolenia liderów były 2-3 dniowymi kursami, na których wskazuje się funkcjonariuszom, jak powinni prowadzić zajęcia na zmianach na poziomie podstawowym. Dodał, że SA PSP w Poznaniu posiada wykształconą kadre dydaktyczną z uprawnieniami pedagogicznymi i tytułami techników, inżynierów i magistrów, dysponującą o wiele większą wiedzą i umiejętnościami niż te realizowane na szkoleniach liderów. Wskazał również, że o potrzebie przeszkolenia instruktorów doskonalenia zawodowego decyduje dowódca JRG bezpośrednio odpowiedzialny za proces doskonalenia zawodowego w JRG.

(akta kontroli str. 443-650)

Proces podsumowania doskonalenia zawodowego, wraz z konsekwencjami jakie może ponieść funkcjonariusz w związku z jego niezaliczeniem, określony został w *Zasady organizacji doskonalenia zawodowego w PSP*. W tym zakresie przewidziano w nich m.in., że w przypadku niezaliczenia jednego lub więcej elementów szkolenia podsumowującego, strażak ma prawo do ponownego przystąpienia do szkolenia lub jego części w terminie wyznaczonym przez naczelnika ośrodka szkolenia. Na ponowne szkolenie podsumowujące szkolenie strażaka kieruje przełożony, uprawniony do mianowania, na podstawie karty skierowania, której wzór stanowi załącznik nr 6 do *Zasad organizacji doskonalenia zawodowego w PSP*. Strażakowi przysługiwało prawo do dwóch szkoleń poprawkowych w cyklu trzyletnim.

W myśl *Zasad organizacji doskonalenia zawodowego w PSP* efekty uzyskane na szkoleniu podsumowującym można wykorzystać jako narzędzie pomocne przy sporządzaniu opinii okresowej strażaka. Według wyjaśnień Zastępcy Komendanta Szkoły, taka opinia wykorzystywana była np. przy awansowaniu strażaka na wyższy

³⁵ Ogólna, rzeczywista liczba instruktorów w tym Wydziale była niższa z uwagi na fakt posiadania kilku specjalizacji przez jedną osobę.

stopień służbowy lub na wyższe stanowisko służbowe, decyduje także o dalszej przydatności do służby.

(akta kontroli str. 655-718, 719-721, 722, 723-748, 749-754, 755-873, 874-996)

3.4. Zajęcia z zakresu wychowania fizycznego nie były obowiązkowe dla pracowników Szkoły, przy czym stworzono im warunki do prowadzenia samodoskonalenia sprawności fizycznej³⁶.

Funkcjonariusze Szkoły zostali zobligowani do przystąpienia do testów sprawności fizycznej zarządzeniami Komendanta Szkoły³⁷, określającymi m.in. możliwe terminy przystąpienia do tych testów³⁸. W 2018 r. na ogólną liczbę 99 funkcjonariuszy Szkoły podlegających okresowej ocenie sprawności fizycznej, do oceny tej przystąpiło i zaliczyło ją łącznie 86 osób, w tym 25 osób na ocenę wybitną, 9 osób na ocenę bardzo dobrą, 22 osoby na ocenę dobrą, 16 osób na ocenę dostateczną i 14 osób na ocenę słabą. Powodem nieobecności 13 osób na teście sprawności fizycznej było: w 11 przypadkach - zwolnienie lekarskie (w tym dwa długotrwałe), w 1 przypadku - delegacja służbowa, w 1 przypadku - urlop macierzyński/wychowawczy.

Zastępca Komendanta Szkoły wskazał, że zgodnie z Wytocznymi Komendanta Głównego PSP z dnia 17 czerwca 2014 r. w sprawie przyznawania nagród pieniężnych i rzeczowych dla strażaków PSP oraz Porozumieniem z dnia 15 grudnia 2017 r. o zasadach współpracy pomiędzy Komendantem Szkoły a Organizacją Oddziałową NSZZ „Solidarność” Pożarnictwa Wielkopolski w sprawie sposobu podziału funduszu nagród funkcjonariuszy i pracowników cywilnych Szkoły, przy przyznawaniu nagród strażakom za jeden z czynników szczególnie istotnych uznano rzetelność i profesjonalizm (w tym stopień sprawności fizycznej, utrzymanie ponadprzeciętnej sprawności fizycznej, uzyskanie wysokich wyników w zawodach sportowych) – jest to uwzględniane przy ocenie okresowej funkcjonariusza.

(akta kontroli str. 238-239, 246-252)

3.5. Według stanu na dzień 30 czerwca 2019 r. uprawnienia do prowadzenia pojazdów uprzywilejowanych posiadało 32 funkcjonariuszy Szkoły. Potrzeby szkoleniowe w tym zakresie, z uwagi na fluktuację kadry, Szkoła oszacowała na 5 osób. W okresie objętym kontrolą przeszkolono w tym zakresie 3 funkcjonariuszy. Zastępca Komendanta Szkoły wskazał, że program szkolenia funkcjonariuszy PSP w zakresie prowadzenia pojazdów uprzywilejowanych opracowany został przez Szkołę Podoficerską PSP w Bydgoszczy, która realizuje przedmiotowe szkolenie.

(akta kontroli str. 240, 246)

3.6. Na podstawie opracowywanych przez Koordynatora Ratownictwa Medycznego rocznych planów szkoleń i egzaminów w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy (KPP) oraz egzaminów recertyfikacyjnych w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy (KPPE), przeprowadzono:

³⁶ W Szkole funkcjonariuszom zapewniono dostęp do obiektu sali gimnastycznej. Do dyspozycji pracowników Szkoły była ona codziennie od godz. 18:00 do godz. 20:00. Ponadto w środy od godz. 13:00 do godz. 15:00 funkcjonariusze mieli możliwość uczestniczenia w zajęciach sportowych ogólnorozwojowych. Pracownicy Szkoły mieli również do dyspozycji szereg innych urządzeń sportowych umożliwiających podnoszenie sprawności fizycznej, zarówno w godzinach pracy, jak i w czasie wolnym. Były to w szczególności: siłownia, bieżnia, dwa trenerzy rowerowe, dwa ergometry wiosłarskie.

³⁷ Zarządzenie nr 17/2018 z dnia 18 kwietnia 2018 r. w sprawie przeprowadzenia przez strażaków Szkoły próby wydolności oraz testu sprawności fizycznej, oraz zarządzenie nr 12/2019 z dnia 29 marca 2019 r w sprawie przeprowadzenia okresowej oceny sprawności fizycznej strażaków.

³⁸ Do zaliczenia testów sprawności fizycznej zobowiązani byli funkcjonariusze, którzy nie ukończyli 55 roku życia (limit wieku w przypadku pracowników systemu codziennego) oraz funkcjonariusze, którzy ukończyli 55 rok życia ale biorą bezpośredni udział w działaniach ratowniczych. Zwolnieni z testów byli funkcjonariusze, którzy przedstawili zaświadczenie od lekarza o „braku zdolności podejścia do testów sprawnościowych”.

- a) w II połowie 2018 r. cztery szkolenia KPP dla 77 słuchaczy (w tym czterech funkcjonariuszy Szkoły)³⁹,
- b) w I połowie 2018 r. i w I połowie 2019 r. łącznie cztery egzaminy w zakresie KPPE dla 89 słuchaczy (w tym 10 funkcjonariuszy Szkoły)⁴⁰.

Wszystkie powyższe egzaminy zakończyły się wynikiem pozytywnym.

(akta kontroli str. 246, 253-284)

3.7. W okresie objętym kontrolą SA PSP w Poznaniu organizowała współpracę z innymi podmiotami (krajowymi lub zagranicznymi) w zakresie doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy, bądź używała innym podmiotom własnej kadry lub bazy szkoleniowej.

I tak, w roku 2018 SA PSP w Poznaniu zorganizowała we własnej siedzibie trzy szkolenia dla funkcjonariuszy PSP z całego kraju we współpracy z innymi podmiotami krajowymi – wykonawcami szkoleń, tj. z:

- a) Urzędem Dozoru Technicznego Oddział Poznań w temacie „Bezpieczna eksploatacja urządzeń ciśnieniowych i transportu bliskiego” – jedna edycja dla 26 uczestników;
- b) Przemysłowym Instytutem Motoryzacji Cryogas M&T Poland SA. Fundacja Green Fuel w temacie „Prowadzenie działań ratowniczych z udziałem samochodów zasilanych CNG, LNG i LPG” – jedna edycja dla 54 uczestników;
- c) Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym Poznań w temacie „Współdziałanie z SP ZOZ Lotnicze Pogotowie” – trzy edycje dla 104 uczestników.

W roku 2018 SA PSP w Poznaniu powierzyła organizację czterech szkoleń dla swoich funkcjonariuszy podmiotom krajowym – wykonawcom szkoleń w ich siedzibie, tj.:

- a) TM Technologie sp. z o.o. w Morawicy w temacie „Obsługa systemów ostrzegania” – jedna edycja z udziałem 3 uczestników;
- b) Centralnemu Ośrodkowi Analizy Skażeń Wojskowej Akademii Technicznej, w formie III Konferencji Naukowej Krajowego Systemu Wykrywania Skażeń i Alarmowania na temat „Funkcjonowanie Krajowego Systemu Wykrywania Skażeń i Alarmowania w świetle aktualnych zagrożeń skażeniami” – jedna edycja z udziałem jednego uczestnika;
- c) Grudziądzkiemu Stowarzyszeniu Ratowników Medycznych w formie V Międzynarodowego Sympozjum Ratownictwa Medycznego i Medycyny Ratunkowej – jedna edycja z udziałem jednego uczestnika;
- d) Targom Kielce w formie Targów FIRE EXPO Kielce - jedna edycja z udziałem jednego uczestnika (w celu zapoznania się z nowym wyposażeniem technicznym straży pożarnej);

oraz organizację jednego szkolenia podmiotowi zagranicznemu – wykonawcy szkolenia w jego siedzibie, tj. Weber-Hydraulik GmbH z Niemiec w temacie RescueDays.PL2018 – jedna edycja z udziałem 4 uczestników - funkcjonariuszy SA PSP w Poznaniu.

W roku 2019, do 30 czerwca, SA PSP w Poznaniu zorganizowała we własnej siedzibie dwa szkolenia dla funkcjonariuszy PSP z całego kraju we współpracy z innymi podmiotami krajowymi - wykonawcami szkoleń, tj. z:

- a) Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym Poznań w temacie „Współdziałanie z SP ZOZ Lotnicze Pogotowie” – pięć edycji dla 185 uczestników;

³⁹ W dniach: 26 października 2018 r. (6 osób), 2 grudnia 2018 r. (9 osób), 20 grudnia 2018 r. (42 osoby) oraz 21 grudnia 2018 r. (20 osób).

⁴⁰ W dniach 28 lutego 2018 r. (32 osoby), 19 marca 2018 r. (15 osób), 10 stycznia 2019 r. (25 osób) oraz 11 stycznia 2019 r. (17 osób).

b) Urzędem Dozoru Technicznego Oddział Poznań w temacie „Urządzenia ciśnieniowe podlegające UDT. Awaryjne uwalnianie unieruchomionych dźwigów osobowych” – jedna edycja dla 44 uczestników, oraz jedno szkolenie dla funkcjonariuszy PSP z całego kraju we współpracy z podmiotem zagranicznym - wykonawcą szkolenia, tj. z Holamtro Industrial Equipment z Holandii w temacie „Wkolejanie” – jedna edycja dla 38 uczestników.

W roku 2019, do 30 czerwca, SA PSP w Poznaniu powierzyła organizację jednego szkolenia dla swoich funkcjonariuszy podmiotowi krajowemu – wykonawcy szkolenia w jego siedzibie, tj.: Grudziądzkiemu Stowarzyszeniu Ratowników Medycznych w formie V Międzynarodowego Sympozjum Ratownictwa Medycznego i Medycyny Ratunkowej – jedna edycja z udziałem jednego uczestnika oraz organizację jednego szkolenia dla funkcjonariuszy Szkoły podmiotowi zagranicznemu – wykonawcy szkolenia w jego siedzibie, tj. Weber-Hydraulik GmbH z Niemiec w temacie RescueDays.PL2019 – jedna edycja z udziałem 5 uczestników.

Odpowiedzialnym za koordynację współpracy krajowej i międzynarodowej w zakresie szkolenia i doskonalenia zawodowego był specjalista Wydziału Kształcenia Zadania z tego obszaru określone zostały w jego zakresie czynności, gdzie zgodnie z:

- a) pkt 6.3 odpowiedzialny był za czynności związane z nadzorem pedagogicznym i doskonaleniem metodyki kształcenia oraz prawidłowością przebiegu procesu doskonalenia zawodowego;
- b) pkt 7.6, 7.7, 7.8 i 7.9 wskazano zadania w zakresie organizacji i prowadzenia kursów oraz szkoleń specjalistycznych, opracowywania programów, organizacji seminariów i konferencji oraz inicjowania współpracy dydaktycznej z uczelniami, placówkami naukowo-badawczymi i innymi podmiotami.

Ponadto współpraca międzynarodowa Szkoły realizowana była zgodnie z wytycznymi Komendanta Głównego PSP.

Komendant Szkoły wskazał, że przy kierowaniu wykładowców i instruktorów na warsztaty, konferencje i szkolenia lub organizowaniu szkoleń doskonalących na terenie Szkoły, brane były pod uwagę potrzeby szkoleniowe, tj. poszerzanie przez wykładowców i instruktorów wiedzy i umiejętności w zakresie nauczanych przez nich przedmiotów oraz realizowanych programów nauczania w zawodzie technik pożarnictwa, szkolenia podstawowego w zawodzie strażak oraz szkoleń i warsztatów specjalistycznych.

Koszty realizacji i udziału funkcjonariuszy Szkoły w przedsięwzięciach szkoleniowych obejmowały m.in. wydatki z tytułu delegacji służbowych oraz związane z regulowaniem faktur:

- poniesione w ramach współpracy z podmiotami zagranicznymi (RescueDays.PL - grupa polskich instruktorów wchodzących w skład międzynarodowego zespołu firmy Weber-Hydraulik GmbH) – warsztaty RescueDays.PL2018 i RescueDays.PL2019: kwota 6 950 zł,
- poniesione w ramach współpracy z podmiotami krajowymi: kwota 1 952 zł.

(akta kontroli str. 285-286, 997-999, 1000-1021)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację zadań z zakresu szkolenia i doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy Szkoły. Organizacja procesu szkolenia pozwalała na objęcie doskonaleniem wszystkich funkcjonariuszy pełniących służbę w SA PSP w Poznaniu, a zakres realizowanych szkoleń pozwalał na wymagane przygotowanie ich do realizacji powierzonych zadań. Zgodnie z obowiązującymi

przepisami funkcjonariusze Szkoły brali udział w testach sprawności fizycznej, kończąc je w większości z wynikiem co najmniej dostatecznym. W SA PSP w Poznaniu organizowano szkolenia z zakresu ratownictwa medycznego, a także egzaminy potwierdzające posiadane umiejętności w tym zakresie. Jednocześnie prowadzono działania szkoleniowe we współpracy z podmiotami krajowymi i międzynarodowymi, które przyczyniały się do podnoszenia kwalifikacji uczestniczących w nich funkcjonariuszy.

4. Nadzór Komendanta Szkoły nad funkcjonowaniem szkolenia i doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy

Opis stanu faktycznego

4.1. Komendant Szkoły sprawował nadzór nad szkoleniem i doskonaleniem zawodowym zgodnie z wymogami *Zasad organizacji nadzoru dydaktycznego nad realizacją programów kształcenia, szkolenia i doskonalenia zawodowego*, zatwierdzonych przez Komendanta Głównego PSP w lutym 2017 r. W ramach wewnętrznego nadzoru Komendant Szkoły i osoby przez niego upoważnione (Zastępca Komendanta Szkoły nadzorujący pion dydaktyczny, Naczelnik Wydziału kształcenia, oraz Główny specjalista Wydziału kształcenia odpowiedzialny za realizację nadzoru dydaktycznego) przeprowadzali obserwacje zajęć dydaktycznych, których zrealizowano 19 w 2018 r. i 7 w I półroczu 2019 r. Plan takich obserwacji na cały rok szkolny zatwierdzany był przez Komendanta Szkoły i przedstawiany Radzie Pedagogicznej na jej pierwszym posiedzeniu rozpoczynającym rok szkolny. Podczas obserwacji dokonywano oceny pracy kadry dydaktycznej i instruktorskiej. Zwracano uwagę na pozytywne elementy pracy nauczycieli i instruktorów, a także elementy, które wymagają poprawy. Kadra dydaktyczno-instruktorska Szkoły uczestniczyła w organizowanych przez Szkołę warsztatach i szkoleniach. Przeprowadzano również szkoleniowe posiedzenia Rady Pedagogicznej Szkoły.

W ramach nadzoru zewnętrznego nad ośrodkami szkolenia komend wojewódzkich PSP przedstawiciele Szkoły, w związku z działalnością diagnostyczno-oceniającą, wzywali te ośrodki (16 razy w 2018 r.⁴¹ i 9 w I półroczu 2019 r.⁴²) i prowadzili hospitacje zajęć dydaktycznych (pięć w 2018 r. i dwie w I półroczu 2019 r.). Podczas hospitacji dokonywano oceny pracy kadry dydaktycznej realizującej zajęcia w ośrodkach szkolenia. Zwracano przy tym uwagę na pozytywne elementy pracy nauczycieli i instruktorów, a także na elementy, które wymagają poprawy. Podczas wizytacji zbierano informacje o realizacji programów szkolenia i doskonalenia zawodowego oraz w zakresie przygotowania ośrodków szkolenia do realizacji szkoleń. Szkoła organizowała również warsztaty metodyczno-tematyczne⁴³ dla kadry innych szkół⁴⁴ i ośrodków szkolenia (trzy w 2018 r. i osiem w I półroczu 2019 r. W ramach zewnętrznego nadzoru dydaktycznego przeprowadzano także wizytacje praktyk zawodowych kadetów. Podczas tych wizytacji dokonywano oceny realizacji praktyk w zakresie ustalonego programu oraz dokumentacji z ich

⁴¹ Po dwie w KM PSP w Toruniu, KM PSP w Bydgoszczy, KM PSP w Gdyni, KM PSP w Gdańsku, KM PSP w Szczecinie i KM PSP w Warszawie w celu oceny realizacji praktyk zawodowych w ramach Dziennych Studiów Aspirantów – edycja 26 (lata 2016-2018) w zakresie ustalonego programu, oraz po jednej w Ośrodkach Szkoleń KW PSP: w Gdańsku z siedzibą w Słupsku, w Gorzowie Wielkopolskim z siedzibą w Świebodzinie, w Szczecinie z siedzibą w Bornem-Sulinowie i w Poznaniu w celu weryfikacji przygotowania Ośrodków do prowadzenia szkoleń i doskonalenia zawodowego z ratownictwa technicznego realizowanego przez KSRG w zakresie podstawowym.

⁴² Po dwie w KM PSP we Wrocławiu i w KM PSP w Szczecinie, a po jednej w KM PSP w Warszawie, w KM PSP w Gdyni, w KM PSP w Gdańsku, w KM PSP w Toruniu, w KM PSP w Bydgoszczy w celu oceny realizacji praktyk zawodowych w ramach Dziennych Studiów Aspirantów – edycja 27 (lata 2017-2019) w zakresie ustalonego programu i przeglądu dokumentacji z przebiegu praktyki.

⁴³ W przedmiocie ratownictwo na drogach w zakresie podstawowym - pojazdy wielkogabarytowe.

⁴⁴ W SP PSP w Bydgoszczy, w SA PSP w Krakowie, w SG PSP w Warszawie, w CS PSP w Częstochowie.

przebiegu. Szczegółowe informacje o działalności Szkoły w zakresie nadzoru pedagogicznego przesyłane były do Biura Szkolenia Komendy Głównej PSP.

(akta kontroli str. 443-650, 1022-1035, 1036-1060, 1061-1078, 1079-1093, 1094-1097)

4.2. W okresie objętym kontrolą Komendant Szkoły nie zlecał kontroli i audytu szkolenia lub doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy. W dniach od 6 do 20 września 2017 r. przeprowadzona została planowa kontrola wewnętrzna⁴⁵ w Wydziale Działań Ratowniczo-Gaśniczych SA PSP w Poznaniu. Celem kontroli było sprawdzenie prawidłowości, rzetelności oraz terminowości realizacji zaplanowanych działań dotyczących doskonalenia zawodowego w szkolnej jednostce ratowniczo-gaśniczej. Działania kontrolne obejmowały wszystkie czynności wykonane w ramach procesu doskonalenia zawodowego strażaków Wydziału Działań Ratowniczo-Gaśniczych w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 sierpnia 2017 r. W wyniku kontroli zalecono: przestrzeganie wyznaczonych terminów (dzień pełnienia służby od poniedziałku do soboty) przeprowadzania zajęć z doskonalenia zawodowego, odnotowywanie faktu przerwania lub odstąpienia od zajęć doskonalenia zawodowego w książce podziału bojowego szkolnej jednostki ratowniczo-gaśniczej, przeprowadzanie zgodnie z planem zajęć z doskonalenia zawodowego, a w przypadku ich przerwania lub odstąpienia od realizacji realizowanie zaległych zajęć (w miarę możliwości czasowych) jako zajęć dodatkowych w innym dniu pełnienia służby. Ponadto zalecono, aby w ramach nadzoru na bieżąco monitorować stan realizacji zaplanowanych zajęć z doskonalenia zawodowego na poszczególnych zmianach służbowych.

Według Zastępcy Komendanta Szkoły kontrola i analiza wyników osiągniętych przez kadetów i słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych, realizowanych w trybie zaocznym, prowadzona była na bieżąco, mając na uwadze właściwy poziom kształcenia w zawodzie technik pożarnictwa. Ponadto, w celu sprawdzenia poziomu i jakości realizacji programu nauczania, słuchacze kształcący się w zawodzie technik pożarnictwa pod koniec procesu nauczania poddawani są egzaminowi próbnemu sprawdzającemu stopień ich przygotowania do egzaminu zawodowego. Z wyników osiągniętych na egzaminie próbnym sporządzana jest szczegółowa analiza, która przedstawiana jest nauczycielom prowadzącym zajęcia dydaktyczne. Wnioski wynikające z tej analizy uwzględniane są w dalszym procesie dydaktycznym, a obszary, w których słuchacze uzyskali najniższe wyniki powtarzane są podczas zajęć repetytoryjnych.

Badanie poziomu jakości realizacji programów nauczania przeprowadzane było poprzez oceny wystawiane słuchaczom przez nauczycieli z przedmiotów objętych programem nauczania. Oceny te były analizowane przez nauczycieli prowadzących poszczególne przedmioty. Na posiedzeniu Rady Pedagogicznej Szkoły, dotyczącym podsumowania przebiegu nauczania na danym semestrze, analizie poddawane były także oceny klasyfikacyjne.

Podczas szkolenia podstawowego w zawodzie strażak, w drugim bloku szkolenia (blok praktyk zawodowych w Jednostce Ratowniczo-Gaśniczej), przeprowadzana była ocena wartościująca w zakresie przygotowania merytorycznego słuchacza do wykonywania zadań w trakcie działań ratowniczo-gaśniczych podczas odbywania praktyki. Oceny w formie ankiety dokonywał opiekun praktyk. Ankieta przesyłana była następnie do Szkoły, gdzie poddawana była analizie, a jej wyniki przedstawiane nauczycielom prowadzącym zajęcia.

Ponadto, po każdym zrealizowanych w Szkole warsztatach i szkoleniach specjalistycznych, przeprowadzono badania ankietowe wśród uczestników tych

⁴⁵ Poz. Nr 3 w rocznym planie kontroli wewnętrznych SA PSP w Poznaniu.

zajęć. Uwagi, wnioski i spostrzeżenia wynikające z tych ankiet wykorzystywane były przy organizacji kolejnych edycji szkoleń i warsztatów.

(akta kontroli str. 443-650, 1098-1113, 1114)

4.3. W okresie objętym kontrolą nie odnotowano żadnych skarg i wniosków dotyczących działalności szkoleniowej.

(akta kontroli str. 443-650)

4.4. W okresie objętym kontrolą Komendant Szkoły nie zlecał badań ewaluacyjnych (analizy efektywności) szkolenia, bądź doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy.

(akta kontroli str. 443-650)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie nadzór Komendanta Szkoły nad funkcjonowaniem szkolenia i doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy. W szczególności wspomagano kadrę dydaktyczną i instruktorską Szkoły oraz ośrodków szkolenia komend wojewódzkich PSP prowadząc, w ramach obserwacji i hospitacji, bieżący nadzór nad jakością organizowanych zajęć.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

Wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od formułowania wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 *ustawy o NIK* kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu.

Wrocław, dnia listopada 2019 r.

Kontrolerzy:

Maria Ossowska

Główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Mariusz Orawczak

Specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Ziemowit Florkowski

Doradca ekonomiczny

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu

Dyrektor

Radosław Kujawiński

.....
podpis